

СОВЕТ ПЕЧИЩИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ВЕРХНЕУСЛОНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЮГАРЫ ОСЛАН
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫң
ПЕЧИЩИ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

РЕШЕНИЕ

27.05.2019

с. Печищи

КАРАР

№ 50-244

Югары Ослан муниципаль районы Печищи авыл жирлеге территорииясендә
жәмәгать зиратларының әшчәнлеге тәртибен һәм жирләү урыннарын карап тоту
Кагыйдәләрен раслау турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары
турында» Федераль закон, «Жирләү һәм жирләү эше турында» Федераль закон,
Россия Федерациисе баш дәүләт санитар табибының № 84 28.06.2011 ел карары
белән расланган «Зиратларны, жирләү өчен билгеләнгән биналарны һәм
корылмаларны урнаштыруга, урнаштыруга һәм карап тотуга гигиена таләпләре»
СанПиН 2.2882-11 туры китереп,

Югары Ослан муниципаль районы Печищи авыл жирлеге
карап чыгарды:

1. Югары Ослан муниципаль районы Печищи авыл жирлеге территорииясендә
жәмәгать зиратларының әшчәнлеге тәртибен расларга(1нче күшымта).
2. Югары Ослан муниципаль районы Печищи авыл жирлеге территорииясендә
жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләрен расларга(2 нче күшымта).
3. Әлеге каарарны Татарстан Республикасының хокукий мәғълүмат рәсми
порталында Югары Ослан муниципаль районының рәсми сайтында Печищи авыл
жирлегенең мәғълүмат стендларында урнаштырырга.

Совет Рәисе,
Югары Ослан муниципаль районы
Печищи авыл жирлеге Башлыгы

Л.В. Яковлев

Югары Ослан муниципаль районы
Печищи авыл жирлеге Советының
27 маенда кабул ителгэн
50-244 номерлы карарына
№ 1 күшымта

Югары Ослан муниципаль районы Печищи авыл жирлеге территорииясендә
жәмәгать зиратларының эшчәнлеге тәртибе.

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Жәмәгать зиратлары эшчәнлегенең әлеге тәртибе (алга таба – Тәртип) "Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә эшләнгән. "Жирләү һәм жирләү эше турында" 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә жирлек территориясенде һәр кешегә аның вафатыннан соң жирләү, аның ихтыяр белдерүен исәпкә алып, жирлек территориясенде гражданнар өчен әлеге Кагыйдәләр нигезендә жир биләмәсе (жәсәдләр) өчен түләүсез жир кишәрлеге бирү гарантияләнә.

1.2. Гражданнар үзләре Печищи авыл жирлеге Башкарма комитеты белдерүе белән жирләүне оештыра.

1.3. Печищи авыл жирлеге Башкарма комитеты зиратны карап тоту, төзекләндерү һәм төзекләндерү эшләрен башкара.

2. Жирләү тәртибе

2.1. Жирләү-кешенең жәсәден (жәсәдләрен) вафатыннан соң жирләү, аның ихтыяр белдерүен исәпкә алып, санитария һәм башка таләпләргә каршы килми торган гореф-гадәтләргә туры китереп, йола гамәлләре.

2.2. Авыл жирлеге территорииясендә үлгән (үлгән) мәетне күму жәмәгать зиратларында башкарыла:

- Захваткино авылы (мөселман дине)

2.3. Үлгән (вафат булган) кешене күму ЗАГС органнары тарафыннан бирелгән паспорт яки шәхесен раслаучы башка документны курсәтеп бирелгән үлү турындагы таныклык нигезендә башкарыла, ул жирләүне үз өстенә алган кеше тарафыннан башкарыла.

2.4. Жәмәгать зиратларында жирләү дин, хәрби, башка гореф-гадәтләрне һәм йолаларны исәпкә алып башкарылырга мөмкин. Жәмәгать зиратларында ялғыз, туган жир биләмәләре (зоналары) аерым жир кишәрлекләре карала. Башка төр күму каралмаган.

2.5. Жәмәгать зиратлары территориияләрендә үлгән кешене күму өчен бушлай бирелә торган жир участогы күләме жирле үзидарә органы тарафыннан шул ук участокта үлгән ирнең яки янын туганының жирләрен жирләүне гарантияләү өчен билгеләнә.

2.6. Жирләү өчен бушлай бирелә торган жирләрнең күләме:

Жир кишәрлекләре күләме

Күмелү төре	Озынлыгы, м	Киңлеге, м	Мәйданы, кв. м
Ялғыз күмүләр	3,5	2,0	7,0
Туганнар каберлекләре	3,5	4,0	14,0
Урналар белән прах күму өчен	0,8	1,1	0,88

Гайлә күмүе

3,5

8,0

28,0

Ялгыз күмелгән урыннар-жәмәгать зиратлары территориясендә үлгән (вафат булган) кешенең мәетен күмгән вакытта ире, якыннары, туганнары (балалары, уллықка алынган, уллықка алучылар, туганнары, оныклары, бабайлары, әбиләре), башка туганнары, законлы вәкилләре яки үлгән (һәлак булган) мәетне күмәргә бурычлы башка затлар жирләү өчен түләүсез бирелә торган урыннар (алга табашулай ук үлгән (вафат булган) кешенең мәетен күмәргә бурычлы – жирләүнә гамәлгә ашыру бурычын үз естенә алган зат) туганлық яисә гайлә күмү, шулай ук шәхесләре эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән яки хатыны, якын туганнары, яисә законлы вәкиле булмаган яисә алар жирләүнә гамәлгә ашыра алмаган гражданнар турында билгеле булмау.

Туганнары жирләү-мәрхүмне жирләү өчен жәмәгать зиратлары территориясендә бушлай бирелә торган жирләү урыннары, шул ук урында мәетненең хатыны яки якын туганы күмелүне гарантияләү өчен. Туган жирләү урыннары мәрхүмне жирләгәндә, яғьни Башкарма комитетка мөрәҗәгать иткән көнне туган жирләү урыны бирү турында гариза белән бирелә.

Гайлә (туганнар) күмелгән урыннар-өч һәм аннан күбрәк үлгән туганнарын күмү өчен. Гайлә (нәсел) жирләү урыннары мәрхүмне жирләгәндә дә бирелә.

2.7. Озын яктагы каберләр арасында ара 1 метрдан да ким булмаска тиеш, ышкыска як буенча — 0,5 метрдан да ким булмаска тиеш. Кабернең озынлыгы 2,0 м дан да ким булмаска тиеш, киңлеге — 1,0 м, тирәнлеге — 1,5 м дан да ким булмаска тиеш. Үлгән балаларны күмгән вакытта кабернең күләме кимергә мөмкин.

3. Кабер өстендейге корылмаларны урнаштыру һәм аларны карап тоту

3.1. Зиратларда кабер өстендей корылмалар (каберлекләр) һәм чардуганнар урнаштыру бары тик бирелгән жирләү урыннары чикләрендә генә рәхсәт ителә. Билгеләнелә торган кабер өсте корылмалары һәм коймалар жирләү урыннары чикләре өчен чыгып торырга яки күршеләрнекенә керергәт тиеш түгел. Кабер өсте корылмаларының биеклеге 2 метрдан, койма — 1 метрдан артмаска тиеш.

3.2. Кабер өсте корылмаларында (каберлекләр) язулар, чыннан да, бу урында күмелгән үлекләр турындағы белешмәләргә туры килергә тиеш.

3.3. Объектны билгеләнгән тәртиптә кешеләр сәламәтлегенә куркыныч тудыручы тузган дип тану очракларыннан тыш, кабер өсте корылмаларын (каберлекләрне) һәм койманы куллану сробы чикләнми.

3.4. Чоку корылмалары тәзелеш нормаларының һәм кагыйдәләрнен тиешле таләпләрен үтәп билгеләнә.

3.5. Гражданнар (оешмалар) тарафыннан билгеләнгән кабер өсте корылмалары (һәйкәлләр, чәчәк түтәлләре һ.б.) аларның милке булып тора.

3.6. Авыл жирлеге Башкарма комитеты билгеләнгән кабер өсте корылмалары өчен матди җаваплылық тотмый.

3.7. Кабер өсте корылмасы, күмү өчен карау һәм күмү турында мәгълүматлар булмаганда, соңылары законда билгеләнгән тәртиптә хужасыз дип танылырга мөмкин.

4. Зиратларның эш кагыйдәләре

4.1. Зиратлар көн саен ачык.

4.2. Зиратларда күмү көн саен 10.00 сәгатьтән 18.00 сәгатькә кадәр башкарыла.

4.3. Зират территориясендә килучеләр жәмәгать тәртибен һәм тынлыкны сакларга тиеш.

4.4. Зиратка килучеләр хокуклы:

- әлеге тәртип таләпләренә туры китереп һәйкәлләрне урнаштыру;

- кабер участогында чәчәкләр утырту;
- гамәлдәге законнарда каралган башка хокуклар.

4.5. Зират территориясендә килүчеләргә тыела:

- авыл жирлеге Башкарма комитетына гражданлык хәле актларын теркәү органнары тарафыннан бирелгән үлем турында таныклыкны яисә медицина учреждениесе тарафыннан билгеләнгән рәвештәге документны күрсәтмичә күмүне үз белдекләп башкарырга;
- зиратлардагы һәйкәлләрне, жиһазларны бозарга, территорияне чүпләргә;
  - яшел үсентеләрне ватарга, чәчәкләр өзөргә, веноклар җыярга;
  - этләрне йөртү, йорт хайваннарын йөртү, кошлар тоту, җиләк-җимеш, гәмбә җыярга;
- грунт казу һәм тәзелеш материаллары запасларын калдыру;
- бу урыннарда үз белдеге белән жирләү рәхсәт ителми. Мондый гамәлләр кылган затларга әйләнә-тире мохиткә зыян китергән гамәлләр өчен гамәлдәге законнар чарапары кулланыла;
- зират территориясенең жәмәгать тәртибен һәм чисталыгын бозучы башка гамәлләр башкару.

4.6. Әлеге тәртипне бозган өчен гаепле затлар гамәлдәге законнар нигезендә җаваплы.

Югары Ослан муниципаль районы
Печищи авыл жирлеге Советының
27 маенда кабул ителгэн
50-244 номерлы карарына
№ 2 күшымта

Югары Ослан муниципаль районы
Печищи авыл жирлеге территориясендә күмү урыннарын карап тоту
Кагыйдәләре

Жирләү урыннарын карап тотуның өлеге Кагыйдәләре (алга таба — Кагыйдәләр) "Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә эшләнгән. «Жирләү һәм жирләү эше турында» 1996 елның 12 гыйнварындағы 8-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, авыл жирлегендә жирләү урыннарын тиешле тәртиптә тотуны тәэммин итү, зиратларны карап тотуга санитар һәм экологик таләпләрне үтәү максатыннан чыгып эшләнә.

1. Жир кишәрлекләрен һәм зиратларны урнаштыруга таләпләр
1.1. Зират территориясе жирләү ысулына бәйсез рәвештә функциональ зоналарга бүленә:

- керү юлы;
- күмү урыны;
- зират периметры буенча саклагыч (яшел) зона.

1.2. Күмү зонасы зиратның төп, функциональ өлеше булып тора. Жәмәгать зиратларында ялгыз күмү, туганнарны күмү, гайлә күмүе һәм мемориаль корылмалар өчен жир кишәрлекләре, шулай ук шәхесләре билгеләнмәгән үлгән кешеләрне күмү өчен жир кишәрлекләре карала.

2. Күмү урыннарын жиһазлау һәм яшелләндәрү
2.1. Жирләү урыннарын яшелләндәрү һәм тәзекләндәрү гамәлдәге нормалар һәм кагыйдәләр белән башкарылырга тиеш.

2.2. Жирләү урыннарын тәзу һәм тәзекләндәрү буенча барлық эшләр дә булган агачларның, қуакларның һәм үсемлек грунтларының максималь сакланышы белән башкарылырга тиеш.

3. Жирләү урыннарын тоту
3.1. Авыл жирлеге территориясендә жирләү урыннарын (зиратларны) тоту авыл жирлеге Башкарма комитетына йөкләнә.

3.2. Авыл жирлеге Башкарма комитеты тәэммин итәргә тиеш:

- жир кишәрлекен күмү өчен билгеләнгән норманы үтәү;
- инженерлық жиһазларын, коймаларны, юлларны, зиратларны тәзек хәлдә карап тоту һәм аларны ремонтлау;
- зират территориясендә яшелләндәрү, яшел үсентеләрне карау һәм аларны янарту;
- зиратларны системалы жыештыру һәм чүпне вакытында чыгару;
- янгын куркынычсызлығы кагыйдәләрен үтәү;
- санитар нормаларны һәм кагыйдәләрне үтәү;
- чүп жыю өчен контейнер мәйданчыкларын тәзекләндәрү;

4. Жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләрен бозган өчен контроль һәм җаваплылык

4.1. Әлеге кагыйдәләрнең үтәлешен тикшереп торалар:

— Авыл жирлеге Башкарма комитеты;

— Россия Федерациясенең гамәлдәге законнарында каралган очракларда башка хезмәтләр.

4.2. Әлеге кагыйдәләрне бозуда, шулай ук кабердә (табут) булган әйберләрне һәм кабердә ритуаль атрибутларны урлауда гаепле затлар Россия Федерациясенең гамәлдәге законнары нигезендә җаваплылыкка тартыла.